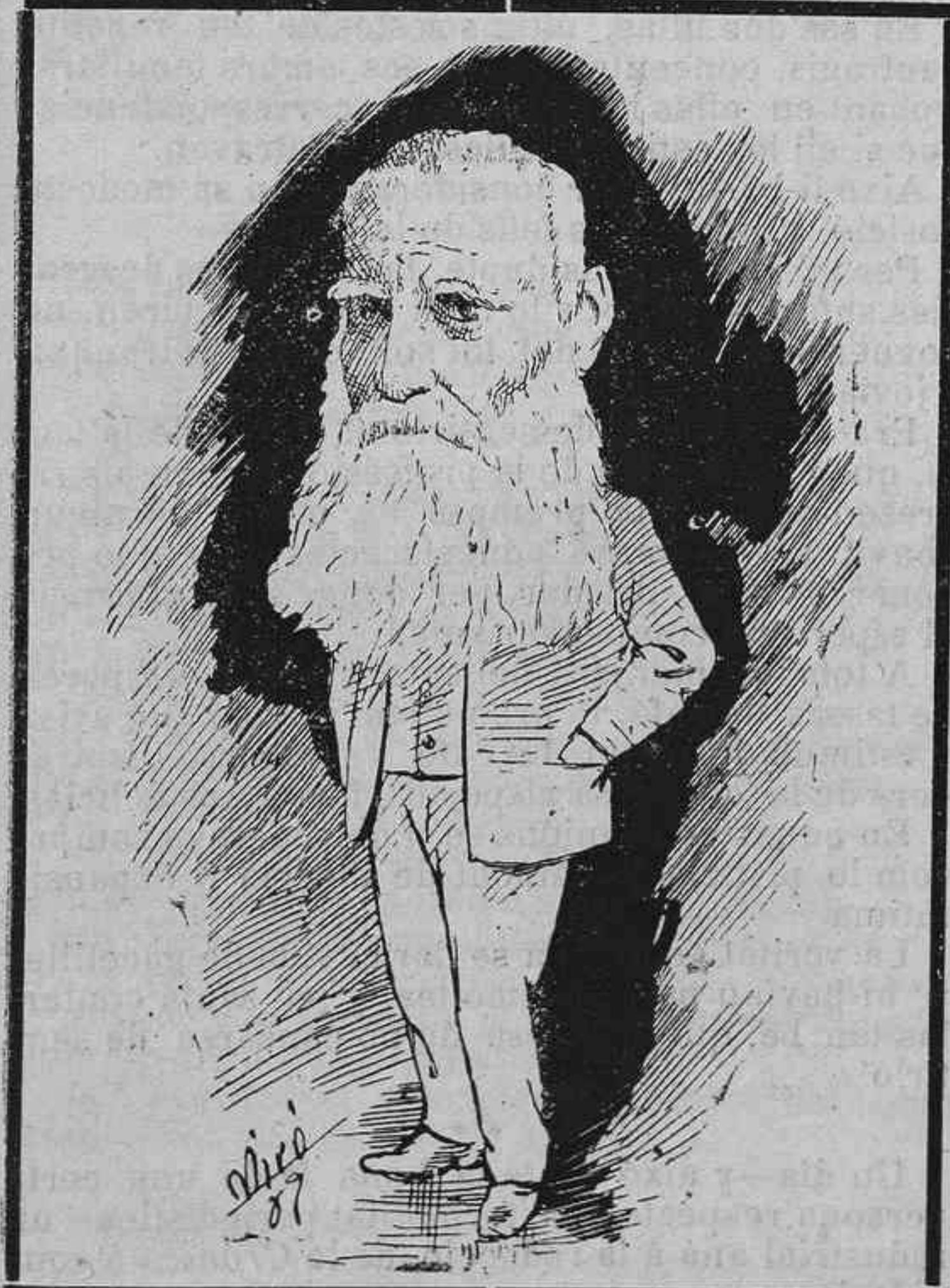

CAPS DE BROT.

M. RIVADENEYRA.

Editó-impressor notable
que ab lo seu esfors tan sols
fundà la gran biblioteca
de Literats espanyols.

RAMÓN GINESTÁ.

—A mí la mort ja no 'm vindrá de nou—solia dir en sas horas d' expansió, qu' eran casi totas las del dia si 's veia rodejat de amichs, y s' hi veia sempre, tota vegada que lo difícil per ell hauria sigut trobar qui 'l mirés ab antipatía y de tot punt impossible coneixer á algú que l' odiés.
—No 'm vindrá de nou, deya, porque ja he mort una vegada.

—Y donchs ¿cómo no van portarlo al Cementiri?
—Es que vaig ressucitar.

Y aixís era en efecte. Han transcorregut del fet més de vint anys: una febre tifoidea 'l tenia postrat al llit feya una porció de días anant sempre de mal en pitjor. Vingué la crisis suprema y ab ella la perduta del coneixement, las convulsions de l' agonía, los darrers badalls, la inmovilitat, la esgarrifosa fredor... Ja l' havían amortallat, ja tothom lamentava de tot cor 'a perduta de tan excelent amich, ja 'ls s' us intims prodigavan consols á sa desolada família, quan tot d' una 'ls que 's trobaven en la cambra mortuoria, observaren que 'l cadáver se movia.

No era ilusió, ni engany del desitj. A favor de uns sinapismes que no 's cuidaren de treureli quan l' amortallaren, se provocà una reacció tan propicia, que per aquella vegada li salvà la vida.

Ginestá 's recordava de tot, inclús del efecte que li feu lo passar de aquesta vida á l' altra. Y ho contava rihent y bromejant, fent notar una circumstancia ben rara. Avants d' enmalaltir sufria una afeció d' estómach que 'l molestava molt, donchs, á partir de la seva resurrecció mai més se 'n torná á queixar.

Aixís es que als que 's dolian del estómach, los deya:

—¿Vol un remey segur? Al menos á mí m' ha anat molt bè.

—Digui, home.

—Procuri agafá 'ls tifus.

•••

Desgraciadament, la mort de tan bon amich, ocorreguda á Ripoll lo dilluns últim, aquesta vegada ha anat de serio. ¡Y quánt sentida ha sigut!

Ramón Ginestá—ja ho hem dit avants—no coneixia enemichs, per estar adornat de totes las bonas condicions que fan á una persona apreciable. Era modest, era franch, tenia una conversa xispejant y possehia 'l dò de atraure, per alguna cosa que val més que la conversa agradable, per la innata bondat del seu cor, per la delicadesa dels seus sentiments.

Ingressá en lo periodisme al fundarse *La Corona*, que més tard cambiá son títul per lo de *Crónica de Catalunya*, y allá permanesqué sempre, sense coneixer defalliments, ni alimentar ambicions. De gacetiller hi entrá al fundarse la *Corona*, y gacetiller era encare quan fa poch temps desaparegué *La Crónica* del estadi de la prempsa. No es estrany, com ha dit un seu amich, company y deixable, que considerés la desaparició de la *Crónica*, com una irreparable desgracia de familia, tan identificat estava Ginestá ab la vida de aquell periódich.

Y en efecte, desde que 's veié lliure del traball quotidiá que implica 'l periodisme, sense horas de redacció que l' obliguessen, sense quartillas per omplir, sense comunicació ab lo públich, sense las últimas horas passadas íntimamente en la taula del café en bona companyía dels seus amichs, en Ginestá semblava un peix fora de l' aygua, y anava desmillorant á ulls vistos.

En la cara se li vaya: sentia l' anyoransa del periodisme.

No importa que com á company lo consideresssem tots quants á la prempsa vení dedicantnos, com ho proba 'l fet recient de haverlo nombrat membre honorari de l' *Associació de periodistas*, apenas aquesta quedá constituhida: á Ginestá no li bastavan los honors de la jubilació concedits al soldat benemerit; li era precis lo servei actiu, l' exercici, la vida de campanya, es á dir, la vida que havia fet sempre, sense més aspiracions que la modesta recompensa de un traball assíduo é intelligent y la per ell més estimada de la pública consideració.

•••

Y era periodista de rassa.

Ell regenerá la *gacetilla*. Quan aquí y fora de aquí no consistia més que en una serie de notícias peladas, escritas ab més ó menos ramplonerie é incorrecció, Ginestá animava aquesta secció del periódich ab lo seu istil festiu, fácil, occurrent, sempre adaptat al gust y modo de ser de Barcelona.

¡La *gacetilla* de la *Crónica*! Si era la única secció del amohinós periódich que 's llegia sempre ab gust, porque tal vegada era la única que s' escribia sense segóns fins.

La *Crónica*, periódich de partit, y de un partit que ha traballat sempre, ans que tot y sobre tot per la possessió del poder, quan feya l' oposició incomodava ab l' excés de trompeteria progressista, y quan disfrutava de las delicias del govern molestava ab lo soroll de platerets y bombo. ¿Qué li importavan los mals de caps dels progressistas ó las satisfaccions que poguessen experimentar en la política barreja, á la massa de lectors que

no viu ni s' interessa per l' eterna disputa 'del pressupost?

Per aixó Ginestá, que com bon puigcerdanés professava las ideas liberals més puras, era una nota aislada en aquell desconcert de ambicions y de renyinas de partit. Ell no aspirava á res més que á gacetiller perpétuo. Cent vegadas se li oferí ocasió de prosperar, y 's quedá sempre á la redacció. Algúns dels seus companys escalavan fàcilment elevats puestos, y ell ho veia ab gust, porque sempre s' alegrava de la bona fortuna dels amichs; pero sense sentir lo més remot desitj de sortirse de la órbita humil que s' havia trassat al ingressar en lo periodisme.

Era realment una devoció la que sentia per sa carrera; y may se tenia per tan ditzós com quan podia fer un favor. En aquest punt pot figurar, lo primer entre 'ls que may negan lo seu concurs desinteressat á tota obra meritaria.

Si en sas censuras era suau, may se mostrava exagerat en sas alabansas: empleava sempre en tot una prudent discrecció y una bona educació esmerada, pero no menos natural y expontànea. ¡Cóm no havia de ser simpàtich á tothom ab tan hermosas condicions!

•••
En el decurs de sa vida, la desgracia s' havia cebat cruelment en los objectes de sas afeccions més puras. Sent molt jove perdé á sa carinyosa muller; més tard veia morir á son fill primogénit que seguia ab molt lluhiment la carrera de medicina; algun temps després perdía al últim fill varó que li quedava... Cada desgracia de aqueixas era per ell un cop irreparable...

Per aixó posá cabells blancks avants d' hora, y era en realitat menos vell de lo que apparentava.

En sas dos fillas, últims restos de tan repetits naufragis, concentrava tots sos amors familiars, trobant en elles la merescuda correspondencia, que si ell las estimava elles, l' idolatravan.

Aixó li bastava per considerarse, en sa modesta posició, l' home més felís de la terra.

Per tal motiu, sens dupte, las repetidas desgracias sufertas, ab tot y lo molt que l' afectaren, no pogueren destruir del tot son carácter tranquil y jovial.

Era de veure'l y de sentirlo al entorn de la taula, quan los debers de la professió reunian als representants de la prempsa ab motiu de algun convit. Ell estimava aquests actes, més que per donar gust al paladar, per donar sana expansió al esperit de companyerisme.

A tots los menjars delicats, preferia un parell de tassas de café, l' aromática infusió que aviva y estimula l' ingeni. Lo café y 'l cigarro inspiradors de la conversa xispejant, feyan sas delicias.

En aquestas reunions se 'l considerava sempre com lo principal element de alegria y expansió íntima.

La veritat es que en sa llarga vida de gacetiller n' hi havían passadas molts, y ell sabia contarlas tan bè, qu' era cosa de no cansarse de sentirlo!

•••

Un dia—y aixó pinta la bona fé de una certa persona respecte á la formalitat periodística—un industrial aná á la redacció de la *Crónica* á convidarlo.

—Li ensenyaré l' establiment—li digué—y després me dispensará l' obsequi de acompanyarme á dinar á ca 'n Justin.

—¿A quina hora?

LA VENTADA DEL DIMARS.

La pols feya plorá 'ls ulls,
las fullas movian gresca;
pero 'ls vestits voleyavan
y al menos... algo se pesca.

—A las quatre de la tarde.

Li observá en Ginestà que per dinar, l' hora de las quatre era una mica intempestiva, y per últim l' industrial, després de un sens fi de misteris, li explicá tot.

Havia invitad al *Diari de Barcelona* per las dotze; al *Telegrafo* per las dues y á la *Crónica* per las quatre, fins passant per dinar ell tres vegadas en sis horas, en vista de las renyidas polémicas qu' entre sí sostenían los tres periódichs.

Li semblava impossible que 'ls que de tal manera s' atacavan en lletres de motllo, poguessen dinar junts en una mateixa taula, sense tirarse 'ls plats p l cap.

—Perque ¿sab?—deya 'l bon home—jo sentiría que per causa meva tinguessen un disgust.

En Ginestà va tranquilisarlo, y quan veié que 'ls representants dels tres periódichs se reunian y reyan y menjaven junts, no sabia donar compte de lo que li passava.

—Vaya, vaya! .. - exclamava entre content y assombrat—no ho hauria dit may

Una altra anécdota.

Tornavan en cotxe, de no sè quina expedició, en Pasqual y Casas, gaceíller del *Telegrafo*; en Cornet y Mas, que ho es encare del *Diari de Barcelona*, y 'l bon Ginestà.

Se detingué 'l carruatje á la Rambla, cantonada al carrer de Fernando, ahont baixá en Cornet, pera dirigirse á la sèva redacció, y apenas ha-

via posat lo péu á terra, lo caball se desbocá y emprengué 'l cotxe una carrera desenfrenada, Rambla avall.

En Cornet quedá petrificat; en Pasqual y Casas agitat y nerviós apremiava al cotxero perque reprimís las riendas, y en tant en Ginestà trayent tranquilament lo cap per la finestreta, y ab las mans á tall de bocina, cridava:

—Cornet!... ¡Cornet!... ¡Fesne la gacetilla!

Ni en aquells moments de perill podía perdre 'l bon humor y olvidarse de qu' era periodista!

Y cuidado, que l' accident era serio, tant que 'l caball no pará fins estrellarse en la muralla de las Dressanas.

••

¡Cóm reviuhen aquests recorts, avuy, davant del cadáver del company, del amich de l' ànima, en qui veurém sempre una de las figuras més características, més inteligents y més simpáticas del periodisme local!...

¡Pobre Ramón!

Se'n aná á entrada d' estiu á la Cerdanya, á aquell hermos pais de la sèva infancia, ahont moltes otras vegadas havia recobrat la salut atropellada, sens més que respirar aquells ayres purs y sanitosos; pero al últim ni aquest remey li ha pogut valdre. De tornada á Barcelona, ha mort á Ripoll, al costat de sas fillas, una de las quals està casada en aquella vila, sustrayentse així al fúnebre tribut que li haurian pagat tots los perio-

distas y una infinitat de personas que no son del gremi. Fins en morirse havia de ser modest. Descansi en pau.

P. DEL O.

Á CUSACHS.

SONET.

Per pintar militars, ningú vos guanya; al pintor més *pintat* li clavéu *pinya*: un *caloyo*, pintat per vos, se *guinya* en tots los soldado's de fora Espanya.

Un militar dels nostres en campanya, ¿qui millor qu'en Cusachs, ¡ben net! l'*endinya*?... L'artista que, com vos, tan bés enginya, té una *vinya* pintant, si bés ho afanya.

Pintar, com vos pintéu, ¡cái! no s'ensenya; y si vostra modestia ara no 'm renya diré, sense donarme'n cap vergonya, que, com vos, desde Cádiz á Corunya, aixís com d' Almería á Catalunya, no n' hi ha un altre... ¡¡Y no 'us pinto la cigonya!!

PEPET DEL CARRIL.

VIATJE Á PARÍS.

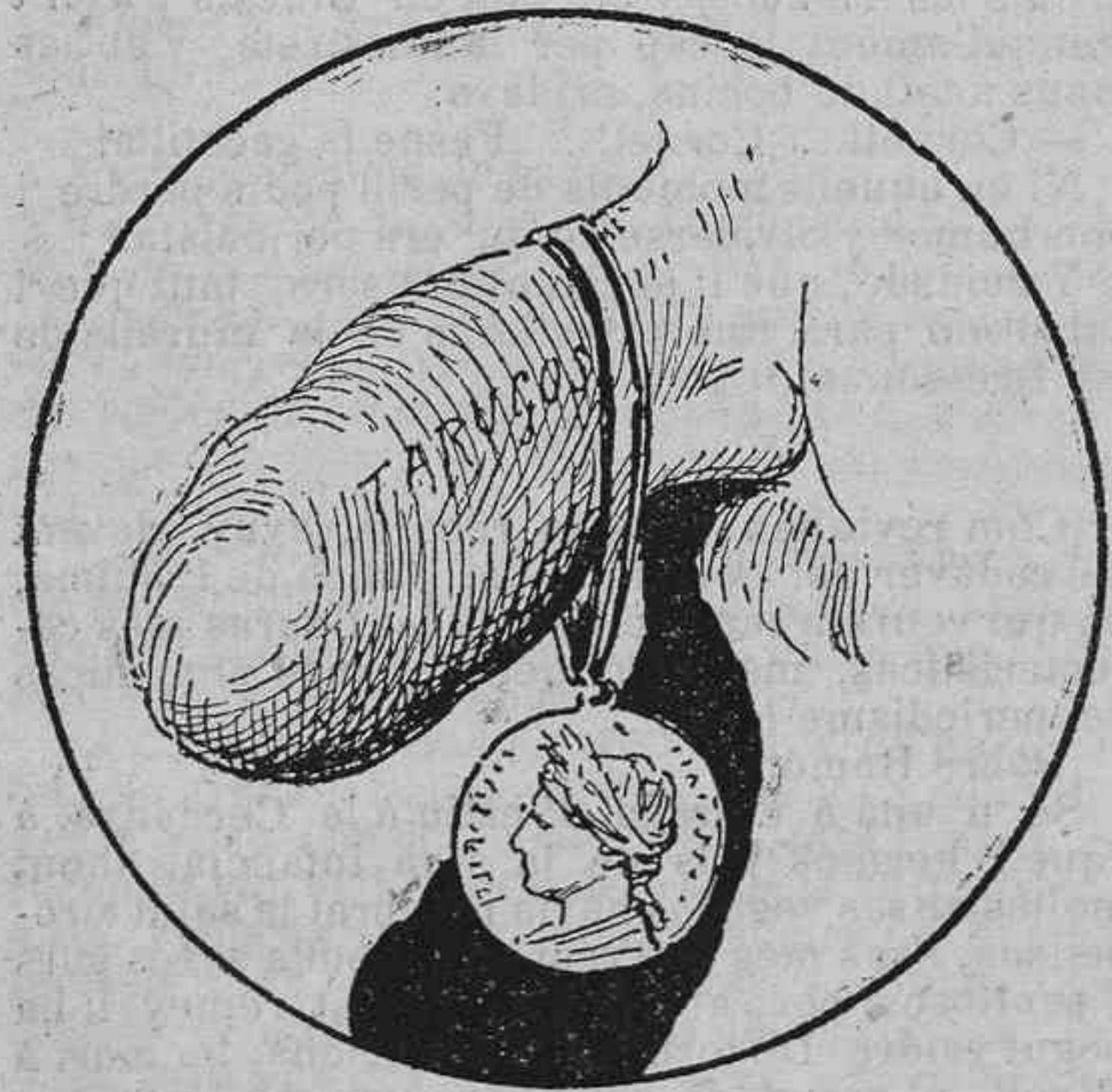
—Papá, jo vull anar á París! ¡papá, es indispensable que jo vaja á París! ¡mirí, papá, que si no 'm deixa anar á París, es fàcil que m' agafi alguna cosa! ¡papá, per amor de Déu...!

Y tan prega y suplica y amohina, que al últim lo senyor Llorens accedeix á que 'l seu fill vaja á París.

--Bueno, prou —li diu un vespre després de sopar, quan lo minyó li acaba de disparar l'an danada mil y tantas —no m' atabalís més. Anirás á París.—

Lo noys' aixeca y corra á abrassar al seu pare pero aquest lo retxassa, mitj somrihent mitj serio, y anyadeix:

TELÉGRAMA DE PARÍS.

«Ha arribat en Nasvidal nas... un èxit colossal.»

—Anirás á París... pero avants sapiguém qu'es lo que pensas ferhi tú allí, perque aquesta insistencia en volguerhi anar, la veritat, me fa molta admetlla.

—¡Ay, ay! —respon lo xicot, ab una ingenuitat tan ben fingida que sembla verdadera —vaig á París... per veure la Exposició, per pujar á la torre Eiffel, per instruirme, per admirar aquell centro de la civilisació moderna...

—¿Y per res més?

—¡Bo! ¿Per qué més s' hi pot anar?

—Per veure aquelles donas, aquelles desarrapades que corran per allí...

—¡*Hombra*... papá! Fássim lo favor de...

—Si... ¿qué vols que 't fiqui 'ls dits á la boca? ¡Com si no 't coneugués jo á tú!..

—Li juro que...

—Aixó, aixó es lo que vull: m' has de prometre que si 't deixo anar á París, no t' has de embolicar ab cap donota d' aquellas...

—Li prometo, li asseguro, li .. ¡Aixís me caygui 'l cap en rodó!..

—Fug, no juris d' aquesta manera, que podríà ser molt bés que haguesses de tornar de París sense testa...—

Los preparatius del viatje se fan en un santiamén. Després de tot la excursió ha de ser cosa de pochs días.

En Pepet —lo fill del senyor Llorens se diu Pepet —aprofitará un d' aquests trens económichs que portan á París y 'n tornan per una miseria.

L' equipatje ha de ser senzill: res més que lo indispensable; tres ó quatre camises, uns quants parells de mitjons, una mica de roba interior, mocadors y las tonterías de costum. Ab una petita maleta de mà n' hi ha prou.

Com es natural, la s'va mamá es la que cuya de ultimar tota los detalls d' aquest equipatje.

Lo dia avants de marxar, la bona senyora passa revista á la maleta per veure si 'l pobre xicot s' ha descuydat res.

Es una escena deliciosa.

—Veyám... ¿ja hi tens la pinta, Pepet?

—Si senyora; es aquí junt ab lo raspall.

—¿Y 'l mocadoret pel coll pels vespres, perque no 't refredis?

—També, mírisel, dintre d' aquesta capsà, ab los de butxaca

—Sobre tot, abrigat, tápat bés; perque á París diu que hi fa més fresca que aquí.

—Bueno, bueno; no 'n passi ansia d' aixó...—

—¿Per qué no te 'n portas un bon tapabocas?

—Perque nó, dona, perque nó! ¿Que 's figura que vull anar á París per ferhi papers ridículs?—

Mentre tant, lo senyor Llorens tira 'l seus càlculs, y reflexiona quina cantitat li donarà, perque en Pepet puga viure decentment, sense que li quedin diners per malgastarlos en coses pernicioas.

Ja veurás —se diu l' home —lo viatje... tan, dotze días de fonda... tant, entrada á l' Exposició, torre Eiffel y altres espectacles... tant: ab... cinquanta durets ne té prou. Y si li venen justos millor; aixó es lo que vull, que no n' hi quedí cap pera fer calaveradas...—

La teoria del senyor Llorens es parescuda á la de certs guardiáns d' edificis, que posan un lletrero sobre 'l portal, que diu *no se permite la entrada*, —y al mateix temps tancan hermèticament la porta. Aixís estan segurs de que no hi entrará ningú.

ENTUSSIASME DE LAS COCOTTES.

Quan li veyan aquell trasto
tan vermell y tan atrós
totas deyan, admiradas:
—Mare de Déu... que 'l té gros!..

A pesar de tot, en lo moment de despedirse del seu fill a l'estació, lo virtuós pare torna a la carga ab las mateixas advertencias.

—Recorda que 't deixo anar a París, ab la condició de que has de fugir de las donas com del diable.

—Ho recordo y li renovo la promesa que li vaig fer.

—Pues adiós y que Déu t' accompanyi.

—Hasta la tornada... ¿No vol cap recado per ningú?

—Sí; si veus en Carnot... dónali expressións de part mèva.—

Y ab los ulls mitj plorosos, lo senyor Llorens fa veure que riu, mentres lo seu fill s'encamina al vagó.

Lo que en Pepet ha fet a París no es cosa que

nosaltres ho haguém d'anar a esbrinar. Lo important es que 'ls dotze días han transcorregut ràpits com la felicitat, y qu'en Pepet ha tornat alegre, sá y fentse llenguas de tot lo que acaba de veure.

Encare que 'l senyor Llorens ja suposa que 'l seu fill haurá cumplert al peu de la lletra la condició capital que va imposarli al deixarlo anar a París, no pot resistir al desitj de interrogarlo ab certa cautela per veure si ha faltat ó no al seu jurament.

—Escolta—li diu després d'haverlo marejat ab una pila de preguntes—ab la mica de francés que sabs, devias enténdreis bastant bè als parisiens...

—Sí, ab los homes m' hi entenia tot seguit.

—Y ab las donas no?

—Cá! No hi havia manera. ¡Son caríssimas!

A. MARCH.

UN PARAYGUAS.

Sempre me 'n recordaré per molts anys que visqui; era una plujosa tarda del mes d' octubre de... no fa gayres anys, quan després de passar comptes ab mí mateix, determino comprar un parayguas. Entro á casa de 'n Cuadros:

- Buenas.
- ¿Qué volía?
- Un parayguas... regular, vull dir una mica bó.
- Aquí 'n té, trihi.
- Aquest: dich agafantne un de seda y de punyo capritxós, ¿quan val?
- Quatre duros.
- ¡Caramba! es car.
- Miri, aquí 'n té de més baratos.
- Nó, aquet m' ha fletxat y ja cap més m' agrada.
- Donchs, ja ho sab, es *precio fijo*.
- Corrent.

Pago, cobran y tot *cofey* surto al carrer en disposició d' estrenar lo parayguas.

La pluja havia parat; ja l' estrenarém més tart, y, tot catxondantme ab ell, emprench lo camí de casa; mes molt avans d' arribarhi, fico inadvertidament, una de sas puntas en una claveguera y... *clach*, peta 'l bastó, ¡bona l' hem feta! ¿qué faig ara? Torném á ca 'n Cuadros per que l' adobin.

Hi arribo, explico la desgracia y quedém en que per 10 rals hi posarán un altre bastó, més ab lo mateix punyo, puig era lo que més m' agradava del parayguas.

Li posan, pago y ja soch al carrer; era fosch, emprench de nou la direcció de casa tot fent volta 'l parayguas per darm'e cert ayre de calavera; mes de prompte sento *crinch cata trinch* ¡qu' es! me giro, y, veig qu' en una de las voltas havia trencat un gran vidre del aparador de una botiga de gèneros de punt.

Surta l' amo enfutismat; la gent forma rotllo, l' amo de la botiga crida, jo 'm disculpo... pero no m' hi val, y resolch pagar 40 rals que se 'm demandava per lo vidre trencat, y aixís logro sortir d' empentes y qüestions.

Tot pensant ab los sis duros y mitj que 'm costava ja aquell parayguas que sols ne valia quatre, arribo á casa tot mal humorat, com es natural, vaig per mirar quina hora es y... adios rellotje, ja havia volat! Sens dupte me 'n havian despossehit á favor de las empentes ocasionadas per l' última hassanya del parayguas.

Un rellotje que 'm costava ¡12 duros! ¡Malvinatje 'l parayguas y tot! 6 duros y mitj y 12 son ¡18 duros y mitj! ¡Divuyt duros y mitj sense haverlo sisquiera estrenat!

A l' endemá mateix, surto de casa; no plovía pero estava núvol, y com es natural portava 'l *ditzós* parayguas; pero porque no se 'm trenqués ficantse en algún forat de l' empedrat ó per no trencar un altre vidre, no 'l portava á tall de bastó ni 'l feya voltar; sinó que ben plegadet lo duya sota 'l bras.

Feya fret y vent, y anava ab las mans á las butxacas del pantalón y en la boca un cigarrillo de paper. Ja feya rato que caminava, quan sento una dona que diu:

—Senyó, miri que se li crema 'l parayguas.

Miro, y... efectivament, cremava con mistos d' esca, aixís com també ja 's comensava á cremar lo jaqué que vestia, 'l qual feya pochs días havia estrenat

Renegant com un carreter en dia de fanch,

torno á ca 'n Cuadros perque mudin la tela, ja que no hi havia una talla aprofitable.

Donant 50 rals m' hi posan una altra tela y... ja 'm tenen altre cop al carrer ab lo fatal parayguas que encara no havia estrenat y ja 'm costava del dia avants 18 duros y mitj, y del corrent 2 y mitj de la tela y 7 del jaqué, total 28 duros cabals.

Donchs, com deya, surto al carrer no sabent ja cóm durlo perque no causés desgracias, quan en una cantonada per deixar lo pas libre á una senyora, me cau á terra; m' ajupo, 'l cullo, vaig per alsarme y... ¡*cataplum!* ab lo cap tiro una gran plata de merengues que un xicot portava ab mans balbas pèl fret que 's deixava sentir.

Tracto de fugir, pero la gent instigada pels plors y crits del xicot, me detenen y 'm portan ahont diu lo xicot que hi ha son amo; després de molts paraules en va, pago tres pessetas (á pesar de que l' amo deya que valia més), y aixís surto de interminables disputas.

Amohinal de tanta saragata y calculant los parayguas que ab 28 duros 3 pessetas podían comprarse, entro en lo café ahont sempre solch anar, per veurer si 'm distreya una mica. Uns coneguts me proposan una partida de tresillo, accepto, y jugant, jugant perdo *un duro*. Surto del café, encara més amohinat que avants, arribo á casa y me adono de que m' havia deixat lo parayguas.

De prompte vaig enfadarme, pero després al calcular que aquell trasto era ma desgracia continua, vaig formar lo propòsit de no anarlo á buscar ni pensarhi més.

Dèu ó 'l diable no ho van voler aixís. L' endemá al demà, encara jo era 'l llit, ve 'l mosso del café (que ja 'm coneixia de temps) portantme 'l fatal parayguas. Com es natural, vaig tenir que donarli las gracies y dugas pessetas de propina per l' atenció.

¡30 duros justos! ¡30, ara sí que 'm planto!

Han passat alguns días; si 'l parayguas no ha fet més desgracias ha sigut perque no li tret, y si no li tret, es perque durant aquest temps ha fet bon sol.

Mes un dia 'l cel s' ennuvola, comensa á plouer y ja 'm tenen á mí qu' en lo més fort de la pluja m' es indispensable sortir per cert negoci. Encara que 'm recava molt sortir ab lo parayguas per por de que me 'n fes alguna de crespa, no vaig tenir altre remey si no volia mullarme com un peix.

Surto: obro 'l parayguas ab molt cuidado tot pensant avuy l' estrenas, ojo que no 's dispari. Faig la diligencia sense contratemps y emprench satisfet la vía de casa.

Plovía á barrals: jo passava per lo carrer de l' Hospital, quan veig una galan polla *coquetament* vestida qu' exhibint dos ditets de pantorrilla, bregava per salvarse de la pluja caminant per sota dels balcons y toldos de las botigas.

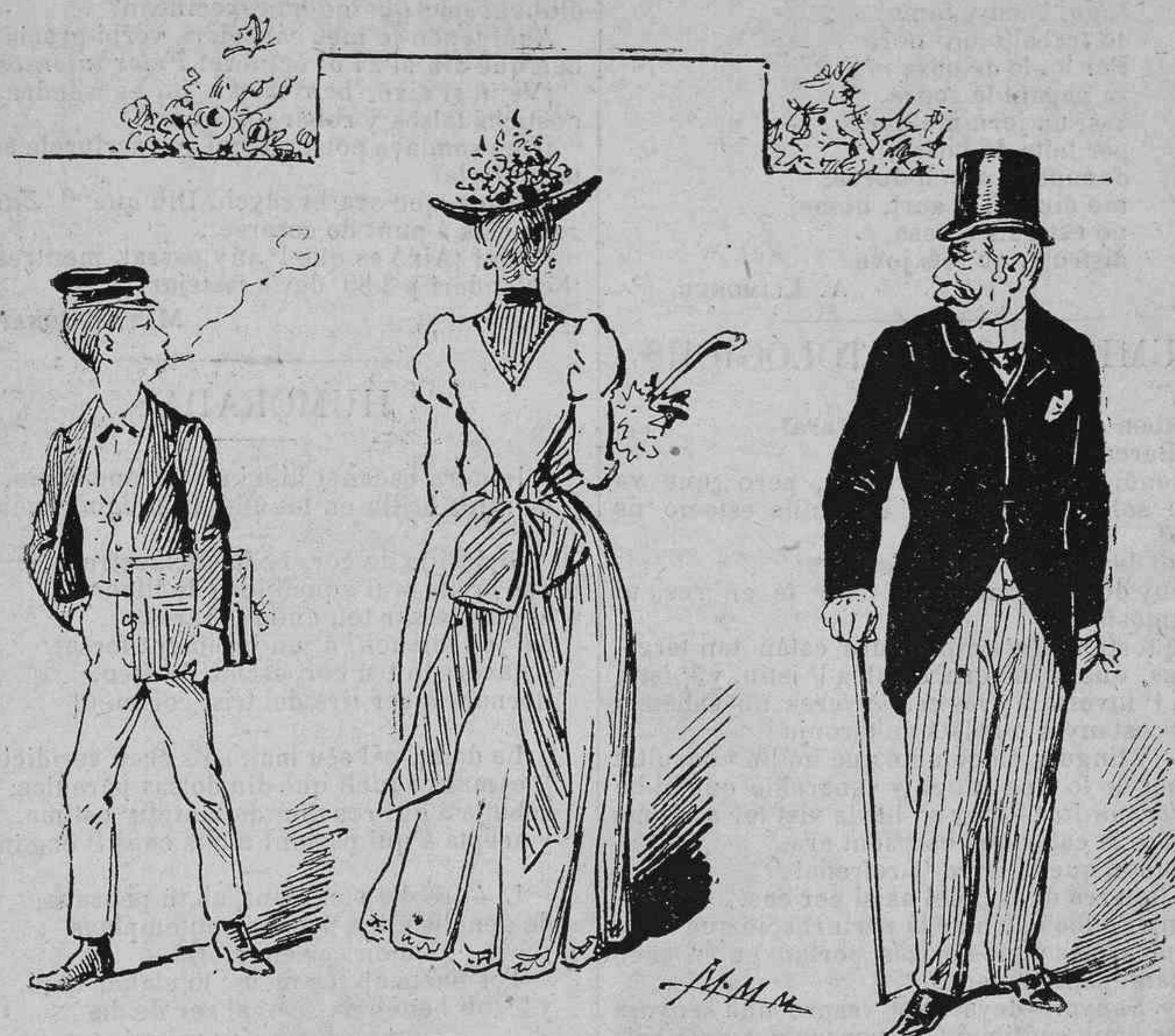
Jo no sé ni lo que vaig dir ni lo que vaig fer; lo que sí sé es que al arribar á la Rambla, tots dos anavam de brasset sota del parayguas y qu' ella ab veu més dolsa que l' almíbar deya:

—Donchs sí, jo m' estich á l' última casa del carrer de Moncada, y si vosté, ja que diu habita per allí prop, vol fe 'l favor d' ampararme de la pluja, fins á casa, n' hi quedaré molt agraïda.

—Dispensi, senyoreta, jo habito pér aquells vols pero encara que tingüés la desgracia de habitar en lo *Poble sech*, me donaria per molt ditzós accompanyanila ni que sigués á la fi del mon.

—No crech mereixer tal sacrifici...

ILUSIONS.

¡Ay, si jo tingués deu anys més!

¡Ay, si jo tingués deu anys ménos!

—Oh sí, senyora, sí, vosté mereix aixó y molt més, porque qui com vosté posseheix dugas estrellas per ulls, dugas rosas per galtas, un grapat de perlas per dents, y...

—Ja coneix que la sab molt llarga...

—S' equivoca, senyoreta...

—Angeleta. Deixis de senyoras...

—¡Angeleta! Ja pensava jo que vosté no podia ser més que un *ángel* baixat del cel en dia de pluja, per fer felís á qui com jo l' estima, etc., etc.

No cal que recordi 'ls galanteigs que aquell dia ma llengua va confeccionar dessota d' aquell parayguas que á pesar dels diners y disgustos que 'm costava, benehia ab tota l' ànima.

Bastará dir que al cap de mitj any ja 'm trobava *legal* marit de l' Angeleta, que era un ángel, tot gràcias al célebre parayguas que jo besava (al saborerar las delícies del matrimoni) y extranyant que al últim hagués fet una cosa bona.

¡Quán m' enganyava! Encare avuy jemego... puig han de saber que ab sols deu anys de matrimoni he perdut més de cinc terços de carn.

Ella, tan bona noya que semblava, ara es pitjor que un cabó de burots. A casa es un infern, la inquisició permanent, la bojeria; pero bah, val més deixarho corre.

Y tot per un parayguas; un parayguas que després de costarme ¡30 duros! me costa la tranquilitat eterna, puig jo crech que ni mort lograré viure tranquil, y per més pega, lo parayguas es lo moble predilecte de la dona.

¡¡Malehit siga!!

He contat lo més just. Cada hu que se 'n prenga lo que vulgui. Mes si algun dia de pluja veuhen un home magre, groch y sense parayguas, fent via tranquilament per molt que 's mulli, aquell soch jo.

Lluís MILLÀ.

SOGRA MODELO.

Aixís com molts poetas,
maltractan la sogra,
jo vull enlayrarla,
y no va de broma.

Ella 'm fa de mare,
me guarda la dona,
'm pren los recados,
me cuyna y 'm compra,
no 'm renya, ni 'm pega,
ni 'm vexa, ni 'm roba.

Es cert que va á casa,
sempre que soch fora,
un amigot d' ellas
que 's diu Bonanova.

Y 'l barri sospita...
que 'm busca la esposa...
Mes jo no vull creureho,
m' estimo la noya...
Y si fos ¡qué diantre!

¡Ma vida es tan bona!..
Jugo, bech y fumo,
no traballo un' hora.
Per tot lo de casa
va pagant la sogra.
Y si un jorn me quedo,
per falta de bossa,
donantme cinch duros,
me diu:—Tè, surt, home,
no estiguis á casa,
disfruta, qu' ets jove.

A. LLIMONER.

ASSUMPTOS CLIMATOLÓGICHES.

—¿Saben ahont som, ara com ara?
—A Barcelona.

—Bueno; aixó potsé es veritat, pero ¿qué va que no saben explicarme en quina estació 'ns trobém?

Un ho deya, y la rahó li sobrava:

—Avuy dia un hom no pot tenir fé en res; ni en l' atmósfera.—

Las qüestions de temperatura están tan tergiversadas, que l' hivern sembla l' istiu, y l' istiu sembla l' hivern .. y las castanyeras no saben si vendre castanyas ó gelats de taronja.

May—y tinguin en compte que ho he consultat ab homes de lo més antich y venerable que hi ha á las *Hermanitas*—may s' havia vist fer á últims d' octubre la calor que está fent ara.

¡Y diuhen que la terra 's refreda!

Será la terra d' escudel'as si per cas.

Es impossible calcular la perturbació que semblants picardías atmosfèriques portan en lo seno de las familias ordenadas.

—Ay Senyor—deya ahir vespre una senyora de molts bons sentiments —pensar qu' hem baixat de l' hisenda creyent que la calor ja s' havia acabat! Me sembla que al últim no tindrém altre remey que tornar á marxarhi.

Y anyadia després d' una petita pausa:

—¡Y endavant! ¡tornéu á gastar ab lo carril y ab fer portar los baguls á la estació!...—

Hi ha personas que davant de la proximitat del hivern s' havian apressurat á desempenyar las flassadas y prendas d' abrich, y ara diuhen ab molt bon sentit práctich:

—Nada, nada: ho tornarém á empenyar tot altra vegada. Que 'n fem de tenir á casa un capital amortisat! ¿perque las arnas s' ho menjin?—

Ben mirat los que més hi perden ab aquestas informalitats climatològicas son los sastres

—Vés qui es que té l' humor d' anarse á comprar una capa ab semblant calor!

Per xó parlava bè aquell sastre, que ensenyant-me una capa que se li havia arnat y que per lo tant estava completament foradada, 'm deya l' altre dia:

—Es una capa á propòsit per aquest hivern. ¿Veu? Per aquests foradets hi passará la fresca d' un modo que enamorará —

En cambi 'ls fabricants de vanos y sombrillas alsan los ulls al cel en actitud de gracias, y exclaman ab mal dissimulada alegria:

—Lo certus es que encare veném alguna cosa!—

—¿Qui 'n té la culpa de tot aquest desgavell?

Jo no ho sé; pero si ha g de ser franch, se 'm figura que als fabricants de calendaris, pronostichs y almanachs se 'ls podría exigir responsabilitat y danys y perjudicis.

Si al octubre ha de fer calor ¿per què no ho diuhen? ¿per qué no ho especifican?

Aquí tenen lo meu calendari, verbi-gracia. Saben que diu al 24 d' octubre? *Frios intensos* ..

—Vejin si aixó, ben mirat, no es vendre pronostichs falsos y robar los diners!

—¿Que somiava potser lo qui va escriurela aquesta profecia?

Encare, que ara hi caych. Diu que 'l Zaragozano està á punt de casarse...

—Vaja! ¡Aixó es que l' any passat, mentres feya 'l calendari p l 89 devia festejar!

MATÍAS BONAFÉ.

HUMORADAS.

Impura bacanal hi ha en ta conciencia,
mentres brilla en los ulls, falsa inocencia.

Si desitjo de cor, bella enclaustrada,
que arribi al fi aquell jorn de llibertat,
es per deixar ton ànima liurada
del jou feixuch, d' un jurament forsat,
y llavors lo t u cor, esclau de Déu,
¡tornará á ser tirà del trist cor meu!

La dona, p'l seu mal, sols creu verídich,
l' aymant aquell que diu dolsas paraulas;
rebutja á qui res diu, de tant qu' estima,
y accepta á qui parlant molts cops l' enganya.

L' altre dia somniant, ab tú pensava;
de genolls á los peus te contemplava
mon cor enamorat.

Tos llabis ab los meus, lo plaher unia,
y... ¡oh benehida sórt! al ser de dia
¡mon somni fou vritat!

M. RIUSEC.

LICEO

La temporada s' inaugura demà dissapte, y promet ser molt brillant, á jutjar pèl numeros abono que s' ha fet. Succeix ab las empresas com ab los agricultors: per tenir bona cultita, convén bons abonos.

Per ara 'l programa de las primeras funcions ompla 'ls desitjos dels filarmònichs. La inauguració s' efectuará ab *Gli amanti di Teruel*. Seguirà immediatament la *Francesca di Rimini* per debut de la Sra. Barberini y del Sr. De-Marchi. *Gli Hugonoti* per debut dels Srs. Marconi y Boudouresque; *Lohengrin* per la Borelli y en Marconi; *Aida* per la Sra. Leroux; *Semiramide* per la Sra. Schalchi-Lolli y *Orfeo* per la mateixa.

Després vindrà la tanda de la celebrada Van-Zandt. que ha de fernes sentir una òpera nova: ó la *Lakmé*, de Delibes, ó *La estrella del Nort*, de Meyerbeer.

Ja 'm sembla que sento al empessari:

—Si aquest programa no 'ls agrada que s' hi posi un altre.

CIRCO.

Lo dia 26 obra de nou las sèvas portas ab l' estreno de la sarsuela *Nanon*, que va tenir molt bon èxit á Madrid.

A MONTANYA. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

—No pot ser, filla. Los funerals més baratos que faig son de sis pessetas...

—Sis pessetas?... ¡Pero si 'l difunt, que al cel siga, encara no las val'a..!

La tentativa aquesta vegada corre à càrrec de artistas tan estimats del públic de Barcelona, com en Colomer, en Puig y la Pepeta Mathieu.

De manera que si ni ells logran ressucitarlo, podrém dir que 'l Circo ha fet à tots.

Pero en Colomer es un bon director; coneix la flaca del públic y sol defensarse sempre.

Avant, donchs, y no dormirse.

ROMEA.

Apenas me queda temps per ocuparme ab alguna extensió de *La carta de navegar*, nova comèdia de Frederich Soler. Tinch lo xarrich de la imprenta qu' està esperant las quartillas, y no puch ficarme en gayres dibuixos.

Com altras produccions del mateix autor, peca per superabundancia de versos y d' efectes y s' ha de veure més de una vegada per comprender certs jochs escénichs, que à primera vista no s' explican.

L' acció consisteix en una enmaranyada complicació de amors y de gelosías, de paradas y de sorpresas, d' equivocacions y de duptes, sense un fil prou visible que la conduheixi pels camins franchs y desembrassats de l' observació y de la veritat escénica.

Creyém que l' autor, més que una obra d' empenyo, s' ha proposat omplir un buyt, sense altres aspiracions qu' entretenir al públic y captarse la seva benevolència.

Aquesta li fou concedida, ja que sigué cridat à la escena al final de tots tres actes.

ESPAÑOL.

Demà dissapte s' inauguran las funcions de hivern ab una companyia de sarsuela, dirigida pel Sr. Padrós y de la qual forman part la tiple Martí de Moragas, la tiple cómica Carmen Sendra, la característica Aparicio, lo tenor Miró, lo barítono Enrich Soler, lo tenor cómich Borrás y altres cantants.

Obras novas que figuran en lo repertori: *Colón*, *El molino de la Ermita* y *La vuelta de los sobrinos del Capitán Grant*.

TÍVOLI.

Ali-Babá es una opereta fastuosa.

Lo decorat, degut als Srs. Chía, Urgellés y Moragas no deixa res que desitjar. Figuran en ell sis ó set decoracions, quatre de las quals las tenim per verdaderas obras de punta.

En aquest cas se troben: la plassa de Baydad; un bonich interior de la casa de Ali-Babá, molt exacte de llum y ab una reconada que produueix completa ilusió; la cova dels lladres espléndida de riquesa, y 'l palau de Ali-Babá, ahont transcorren les últimas escenes de la opereta.

En lo vestuari, qu' es també rich y de un efecte sorprendent, ha agotat la seva inventiva l' intelligent artista Sr. Labarta autor de un sens fi de figurins.

Y sols alabansas mereix l' atrès, degut al senyor Tarascó.

Ab tals elements y ab lo rumbo proverbial de la empresa del Tívoli, ja poden contar que s' ha fet tot lo possible perque l' obra entrés pels ulls.

Y entra pels ulls y fins p'ls oïdos per lo que respecta à la part musical, que sense ser la més inspirada música que ha escrit lo mestre Lecocq, té algunas pessas deliciosas, plenas d' elegancia y molt apropiadas à las principals situacions de l' opereta.

La part flaca, més que flaca deplorable, es lo libre.

No coneixém la lletra francesa, basada en un

güento de *Las mil y una nits*; pero suposém, piadosament pensant, que ab la traducció s' haurá esbravat lo perfum del original.

Aixó prova que traduir, y sobre tot traduir per el teatro, no es un trallat tan fàcil com molts se pensan. Sols unas mans hábils poden atrevirs'hi, que no basta la correspondencia literal entre 'ls dos idiomas: es precis, ademés, donar relleu al dialech, animarlo matisarlo de xistes, adaptar los personatges, las situacions y 'l llenguatje al gust del públic pera 'l qual s' escriu.

L' acció de *Ali-Babá* es innocent; enhorabona. Innocent es també l' acció de *Les cloches de Corneville*, y no obstant un regular autor, avesat al trallat de las taules, n' ha fet un excellent arreglo ab lo títul de *Las campanas de Carrion*. Ara bé, confihi la traducció à un Zaldívar qualsevol y tingan la plena seguretat de que l' obra caurá, per escartment de las galerias que en son afany d' explotar produccions extrangeras agavellant fins los drets de representació que à tot arreglador corresponen, confian la traducció per un tant al-sat, à mans ineptas.

Per fer un bon guisat, no bastan los ingredients: es necessari ademés un bon cuyner. D' altra manera un s' exposa à tenirlo que tirar per la finestra.

Tot aixó explica l' èxit indecís de *Ali-Babá*.

Lo públic trobá 'l llibre poch gustós, manso, sense sal.

Afortunadament l' aparato per sí sol atrau als espectadors, y es de creure que l' empresa del Tívoli alcansarà bonas entradas.

L' execució ha anat millorant de dia en dia.

CATALUNYA.

Una de bèn ensopagada.

A casarse tocan ó la misa á grande orquesta es un sainete tan escàs de acció com animat y plé de moviment. Un sens fi de personatges crusen l' escena sense entrabancarse y alguns d' ells, la majoria, estan dibuixats ab salero.

Als admiradors del gènero 'ls cau la baba, fins à proclamar à Ricardo de la Vega legitim successor y digne heréu de D. Ramón de la Cruz. No m' hi oposo ni molt menos. Ricardo de la Vega iguala al mestre y en certa manera l' excedeix per la major cultura del llenguatje: versifica sinó ab completa facilitat, ab notable correcció, y mereix un aplauso per oposar una producció veraderament literaria, à las espatotxadas flamencas que avuy per avuy tot ho invadeixen.

L' obra en conjunt resulta entretinguda, agradable, sabrosa... iá qué més pot aspirar un sainete, lo gènero dramàtic més modest? L' entusiasme del públic qui 'l desperta principalment es lo mestre Chapi, en especial ab lo ja famós concertant en que hi intervenen las campanas de la iglesia, los cantors de la missa y uns cegos que hi cargolan lo tango del *Café de Puerto Rico*. Es un efecte felís: un xiste musical de primera.

Ab lo dit comprendrà 'l lector que l' èxit ha sigut altament satisfactori y que à l' *Eldorado* s' hi anirà à missa durant molt temps.

Y aixó succehirà sense necessitat de bombos formidables, ni de telegramas de felicitació que fins à cert punt comprometen la serietat del públic de Barcelona. Perque, senyors, si per un sainete (que per bè qu' estiga sempre es un sainete) ho aboquém tot, iqué 'ns quedará 'l dia que s' estreni una producció genial, un drama de

aquells que forman època ó una comèdia de punta de les que fa molt temps que no 's veuen? Llavors casi no tindrém més remey que telegrafiar als autors:—«La majoria dels assistents al estreno de la sèva obra sublime, arrebatats d' entusiasme, s' han anat suïcidant, tirantse per las finestres del teatro.»

Vaja, senyors dels entussiasmes fàcils: sigan una mica més considerats ab si mateixos y ab lo públich que prenen representar... y no olvidin

que hi ha obsequis que fan riure
al mateix que 'ls té de rebre.

NUEVO RETIRO.

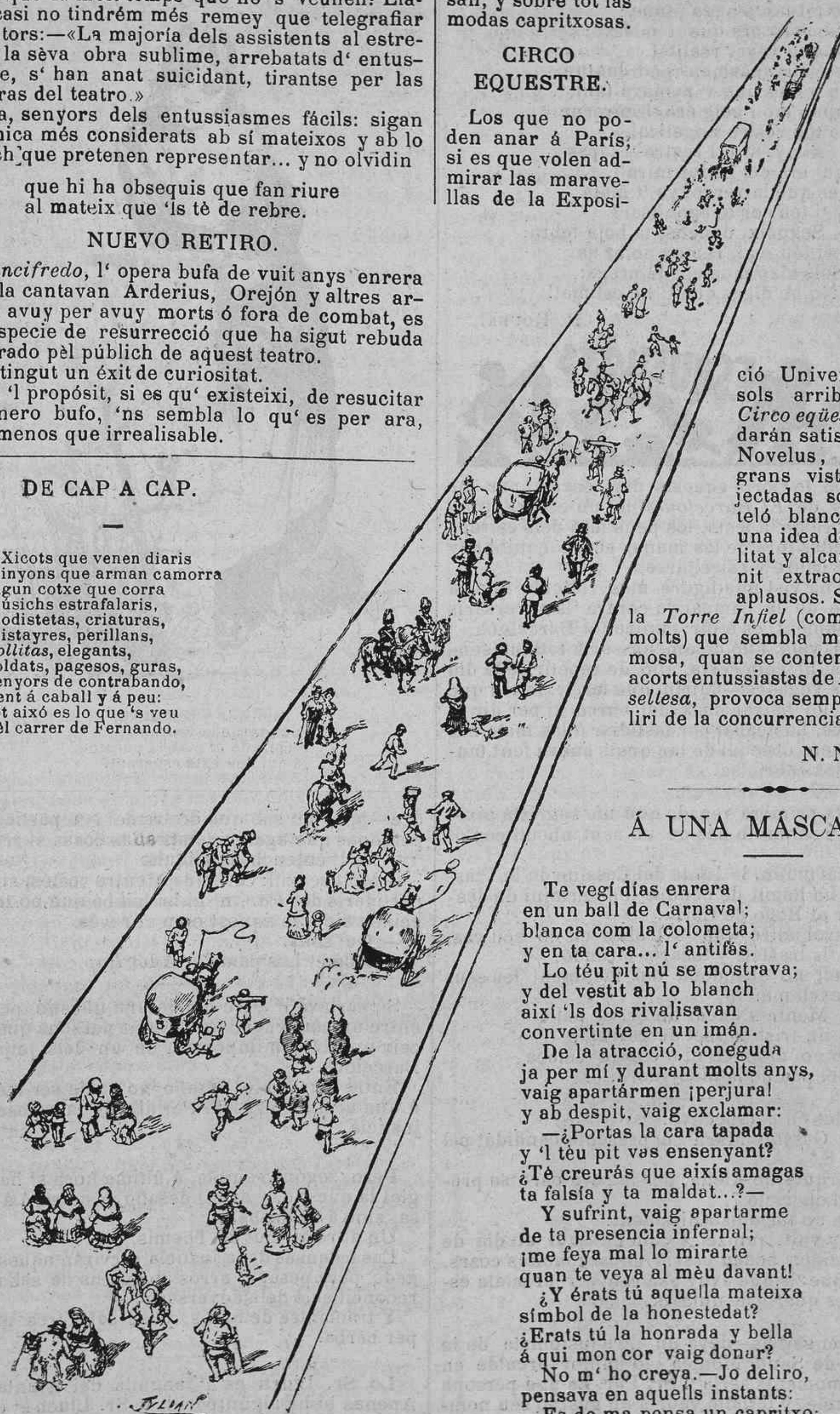
Francifredo, l' opera bufa de vuit anys enrera quan la cantaven Arderius, Orejón y altres artistas, avuy per avuy morts ó fora de combat, es una especie de resurrecció que ha sigut rebuda ab agrado pèl públich de aquest teatro.

Ha tingut un èxit de curiositat.

Ara 'l propòsit, si es qu' existeixi, de resucitar lo gènero bufo, 'ns sembla lo qu' es per ara, poch menos que irrealisable.

DE CAP A CAP.

Xicots que venen diaris
minyons que arman camorra
algun cotxe que corra
músichs estrañalaris,
modistetas, criaturas,
mistayres, perillans,
pollitas, elegants,
soldats, pagesos, guras,
senyors de contrabando,
gent à caball y à peu:
tot això es lo que 's veu
pèl carrer de Fernando.

Las modas passan, y sobre tot las modas caprichosas.

CIRCO EQUESTRE.

Los que no poden anar á Paris; si es que volen admirar las maravillas de la Exposi-

ción Universal, ab sols arribarse al *Circo eqüestre* quedarán satisfechos. M. Novelus, ab sas grans vistes projectadas sobre un teló blanch, dóna una idea de la realitat y alcança cada nit extraordinaris aplausos. Sobre tot la *Torre Infiel* (com diuhens molts) que sembla més hermosa, quan se contempla als acorts entusiastas de *La Marsellesa*, provoca sempre 'l deliri de la concurrencia.

N. N. N.

Á UNA MÁSCARA.

Te vegí días enrera
en un ball de Carnaval;
blanca com la colometa;
y en ta cara... l' antifàs.

Lo téu pit nú se mostrava;
y del vestit ab lo blanch
així 'ls dos rivalisavan
convertinte en un imán.

De la atracció, coneぐada
ja per mí y durant molts anys,
vaig apartámen ¡perjur! y ab despit, vaig exclamar:

—¿Portas la cara tapada
y 'l téu pit ves enseñyan?
¿Tè creurás que aixís amagas
ta falsia y ta maldat...?—

Y sufrint, vaig apartarme
de ta presencia infernal;
¡me feya mal lo mirarte
quan te veya al mèu davant!

¿Y érats tú aquella mateixa
símbol de la honestedat?
¿Erats tú la honrada y bella
à qui mon cor vaig donar?

No m' ho creya.—Jo deliro,
pensava en aquells instants:
—Es de ma pensa un capricho;
no pot ser; es bona encar'.

Mes tenint la proba clara
lo fet no 's nega jamay;
la proba era que t' mirava;
lo que veaya, realitat.

Vaig anárm'en recordantne
lo temps que t' aymava tant,
quan mon goig era l' mirarne
lo téu rostre angelical.

Avuy, ara l' rostre 't tapas
qu' era del pudor mirall,
¿es que la vergonya 't mata
y 'l téu cor fa agonitsar?

Segueix, donchs, ta boja febra;
pèl téu mal, remey no hi ha.
Sols aixó mon cor te prega:
¡No ho digas que t' he estimat!

R. ROURA.

Lo Bobo de Coria aquests días corria per las columnas de *El Barcelonés*, fet un esperit, ab los ulls fora de la testa, los peus fora dels estreps y las riendas fora de las mans, sense equilibri y á punt de caure y estrellarse.

May s' ha vist una figura més ridícula que la del héroe de la campanya contra 'ls adversaris del Ajuntament, es á dir: contra tot Barcelona.

Perque, vaja, alló de amenassar á tothom sen-se com va ni com costa, alló de repetir cada dia dos ó tres vegadas:—Mirin que faré... mirin que diré... y no baixar may del burro ni per dir ni per fer res, ha acabat per fastidiar á las mateixas personas en obsequi de las quals anava fent tantas y tantas cabriolas.

No es la primera vegada que un sagristá aixelabrat ha romput lo nas de un sant ab un cop d' incencer.

Per qual motiu, la Junta del Cassino de la Plasa Real, ha hagut de pendre l' determini de desautorizar al Bobo de Coria.

Qualsevol altre que 's trobés en lo seu cas, agafaria 'ls trastets y tocaría pirandó.

Pero ell no abandona tan fàcilment los seus ideals y exclama:

Mentre quedí un bri de palla
ó un trist trosset de garrofa,
jo no 'm moch ni á cops d' estaca
del péu de la menjadora!

Arcaldes en perspectiva:

Lo Sr. Gassó y Martí se presenta candidat pèl districte 8º.

Lo marqués de Alella, per la sèva part, se presenta pèl districte 7.

Y deya un fusionista dissident:

—Set y vuit, quinze. Y com de aquí al dia de las eleccions poden passar encare moltes coses, resulta que 'ls que avuy aspiran á l' arcaldia estan á tres quarts de quinze..

—Desenganyis—deya un altre fusionista de la Rambla de Santa Mònica—lo millor arcalde en aquets moments seria l' Sr. Par. Es una persona respectable, y tothom veuria ab gust lo seu nombrament.

—Me sembla que s' equivoca —li vaig respon-

DE CENTINELLA.

Tota sola y pensativa,
cada tarde la veurán
recolzada al mateix puesto...
¿á qui deu está esperant?

dre—¿que no sab que dintre del seu partit hi ha persones que agafan sempre las cosas al revés?

—No l' entench, expliquis.

—Molt senzill: vull dir qu' entre vostés, si hi ha partidaris del *Par*, n' hi ha també que no transigeixin sino ab aquest nom al revés.

—¿Qui son?

—¡Home! Los partidaris del *Rap*.

Se parlava l' altre dia de una qüestió pendent entre un conegit advocat y una persona que exerceix un càrrec important en un dels jutjats de Barcelona.

Entre curials lo desafío no podía ser més que á una arma: á espasa. Per alló de la espasa de la justicia.

—Pero, segóns sembla, á última hora s' ha arreglat la qüestió, y ara l' desafío ja no será á espasa, sino á balansas.

Un altre atribut de Themis.

Las balansas de la justicia servirán aquesta vegada pera pesar l' arrós ab que ha de sellarse la reconciliació dels adversaris.

Y tractantse de arrós, ja se sab: tres unsets per barba.

Lo Sr. Lluch es l' anguila del Ajuntament. Apenas hi ha algún perill, lo Sr. Lluch s' esquitlla cap á Madrid, á marejar al govern.

Ara ha fet lo mateix de sempre. ¿Quinas' habi-

lits no haurá hagut d' emplegar pera parar lo cop que 'ls amenassa? No tardarém en veureho.

De moment ha esmorzat ab en Sagasta.

Pero per gran esmorzar lo que se 'ls espera.

Molt platillo ab bolets; mo'ta tunyina, y sobre tot, moltas castanyas.

Hem tingut ocasió de veure 'l magnífich surtit de coronas fúnebres que 'l senyor Lazzoli te exposadas en lo seu establiment del carrer del Bisbe.

Dintre de la serietat de la cosa, no pot donar-se res més artístich y preciós.

Si son personas de gust y tenen un difunt estimat, haurán de passar per can Lazzoli.

Atenció. Lo número de *La Campana de Gracia* corresponent á la senmana que vèserá doble y estará consagrat á la conmemoració dels difunts.

Contindrà, com es natural, espléndida y alusiva ilustració y text escollit y valdrà 'l doble que de costum.

No ho olvidin.

¡Lo que pot l' esperit industrial!

Vostés recordarán sens dupte un metje que ab sols mirar los ulls de una persona, li deya:

—Vosté te la tenia.

Aquesta senzilla declaració, costava un duro.

Venia després la aplicació del remey pera l' expulsió de l' incòmoda solitaria.

Lo metje entregava una pastilla que s' havia de pendre en dejú. Lo resultat era infalible. Al poch rató de pendre la pastilla, sortia la tenia, y 'l mal quedava definitivament curat.

Preu de la pastilla, cinc duros

Ignoro si 'l doctor que aixís procedia y que de moment posà de moda la tenia entre la bona societat de Madrid se valia dels mateixos medis que empleava un doctor de Valparaíso 'l qual per haver-seli descubert la trafica, ha passat á ocupar una celda de aquella presó.

Lo tal doctor usava unes pastillas de una composició química tan especial que posadas en remull y á l' acció del calor adquirian una dilatació extraordinaria y 'stornavan b'ancas y esponjosas.

De manera que un cop presa aquella pastilla s' efectuava 'l miracle de transformarse dintre dels budells en una cinta llarga, blanca y estreta molt semblant á la solitaria.

Y 'l truch estava fet.

¡Ara digan qu' es lo que no 's falsificará en aquest mon, quan fins la tenia arriba á falsificarse!

Un feligrés, llegint lo cartell del *Tívoli*:

—¡A li... as Ba... ba! ¡Quin motiu més estrany!

¡En Baba!.. Aquesta obra ha de fer riure molt.

Y 'ara una extranyaesa.

En l' acte tercer los lladres senyalan la porta de una casa que intentan robar, y á pesar de ser mahometans ¿quina senyal dirían que hi deixan?

¡Una creu!

Ha mort á París lo célebre pintor Dupré, un dels primers paissatjistes de l' època moderna.

Y 'ara perque vegin que no sempre lo real val més que lo pintat:

Dupré posseïa un Mas vell y destortalat y al vendrel no 'n va treure més que 250 franchs.

Ara bè: de un quadro que representava la vista d' aquest mateix Mas n' hi van donar 4.000 duros.

Per últim sembla que tindrem á Barcelona un gran museo de reproduccions.

Veuren que aviat serà ple.

Ab sols portarhi 'ls regidors d' ofici aficionats á reproduhirse no hi ha de haver prou siti en la gran nau del Palau de la Industria.

Molts s' extranyan de que un alt empleat com lo Sr. Baró, que á dreta lley hauria d' estar á la oficina, ja que per aixó cobra sou de Director general, se 'n vinga á Barcelona á cada dos per tres ab l' intent d' arreglar al partit fusionista

Pero, per D u, senyors, no siguin tan remirats sino á mitja edat no hi veurán.

¿Qu' es lo Sr. Baró, després de tot? ¿Quin càrrec desempenya 'l Sr. Baró?

Lo Sr. Baró es director general de Beneficencia y Sanitat.

Y l' arreglo del partit fusionista barceloní, no es tan sols una qüestió de caritat, sino ademés una qüestió d' higiene.

Per aixó don Praxedes li diu sempre á don Teodoro:

—Vágise'n á Barcelona, y per Déu, vegi si me 'ls desinfecta.

Diu que l' última tanda de dutxas que ha pres D Francisco, li han probat extraordinariament.

Ho celebro, y més encare:

pròbili d' igual mar era
la tanda que se li espera
quan torni á empunyar la vara.

Participo als lectors de *LA ESQUELLA* que tenim molt adelantada la confecció del Almanach del present períodic.

Ja 'l veurán.

Per avuy no 'ls dihem res més sino qu' hem rebut traballs exquisits de diversos artistas y es-

UNA CONSULTA.

—Si senyor, créguim á mi;
si 'l seu fill vol prosperá
y donar-se bona vida,
que tiri per capellá.

DE MÁLAGA.

Canta com una calandria,
tè una cara com un sol
y diuhen qu' es una estrella
del Alcázar Español.

criptors que han volgut recordarse de nosaltres,
honrant l' *Almanach* ab la sèva firma.

A tots ells los doném las gracies més expressivas,
en tant que 'ls nostres lectors se preparan á concedirlos sos entusiastas aplausos.

Un eco de l' alta societat.

Ella es hermosa com una Mare de Déu, y després de alguns anys de viuda encengué de nou l' antorxa de Himeneo.

Y avants del gran aconteixement, un artista—per encàrrec d' ella—hagué de pintar lo busto dels nuvis, posat de perfil, sobre un mirall.

¿Qué ha succehit després de la boda?

No se sab.

Pero ella mateixa ha anat á trobar al artista que va pintar los bustos, demanantli que borrés á n' ell del mirall.

Proba evident de que personas que s' estiman, després acaba una dona per no poderlas veure *ni en pintura*.

Un descubriment degut á un electricista francés. Se tracta de aplicar l' electricitat pera fer desapareixer las arrugas de la cara.

¡Quina ganga sobre tot per las *jamonas*!

Ja 'm figuro la casa del electricista plena sempre de parroquianas més ó menos arrugadas.

Totas dirén lo mateix.

—¡Vinch perque m' electrisi!...

¿Será veritat lo qu' escriuen desde Madrid á un periódich local?

Escoltin:

«Parece que existe también un Sr. Masvidal que pretende formar un nuevo grupo disidente en frente de los hoy existentes, pues cuenta con elementos para ello.»

Ja ho crech que conta ab elements.

Y ab elements tan units á la sèva persona, qu' es de tot punt impossible separarlos.

Com que pèl pés y pèl volüm *ell sol forma un grup*.

Lo Dr. Giné y Partegás, en vista de lo que s' ha fet en materia de las oposicions pera provehir algunes plassas de metjes higienistas... ¿qué dirían que ha fet?

Ha dimitit lo càrrec de president de no sé quin círcul Zorrillista.

¿Vostés no troben la congruencia entre la higiene y 'l partit Zorrillista?

Jo, francament, tampoch li trobo.

Y fins temo que 'l Dr. Giné haurá sigut víctima de un cop de sol.

Dèu nos guard' de las *soleyadas*.

Método per satisfer un deute.

—Págum—deya un acreedor—prenguis lo temps que vulga; pero págum de una manera ó altre 'ls cinquanta duros que 'm déu.

—Està molt bè—respongné 'l deutor—demá comensaré á pagar-lo.

En efecte: l' endemá li porta una dotzena d' ous, dihentli:

—Tingui, fàssils covar. Quan los polls que surtin sigan gallinas, que covin també 'ls ous que fàssin y aixís successivament. A la volta de uns quants anys y anant posant llocades s' haurá cobrat del tot... Llavors ja m' entragará 'l saldo.

Un turch anava pèl mon carregat ab dos banastes la una sobre 'l pit y sobre l' espallla l' altra, portant ficada en cada banasta una hermosa donzella.

Entre un transeunt y 'l turch va entaularse un dia 'l seguent diálech:

—¿Qui son aqueixas criatures?

—Las mèvas fillas.

—¿Y quant temps fa que las portéu á sobre?

—Una vintena d' anys.

—Sent aixís si que podréu estar ben segur de la sèva ignorència.

—Fins á cert punt. Lo qu' es jo no m' atreviria á respondre sino de la que porto sobre 'l pit.

GOMME.

¿No es vritat que aixís d' esquena
casi bè arriba á fer pòr?
Pues si se 'l miran de frente...
es mil vegadas pitjor.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA. Llibrería Espanyola.

JOSÉ ZORRILLA

D. JUAN TENORIO

DRAMA RELIGIOSO-FANTÁSTICO

Ptas. 2.

JOAQUIN M.ª BARTRINA y ROSENDO ARÚS Y ARDERIU

EL NUEVO TENORIO

Leyenda dramática en 7 actos, en prosa y verso

Ptas. 2.

EN JOANET Y EN LLUISET

PARODIA DE

D. JUAN TENORIO

Ptas. 0'50

Empescada per SANALL Y SERRA

MANUEL DEL PALACIO

EL NIÑO DE NIEVE

CUENTO ÁRABE

Ptas. 1.

ANDRÉ THEURIET

ELENA

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

C. GUMÁ

Cansons de la Flamarada

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

FREDERICH SOLER (SERAFÍ PITARRA)

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH

ilustrats per M. MOLINÉ

ab una cuberta al cromo

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

CUENTOS DEL AVI

ilustrats per M. MOLINÉ

ab una cuberta al cromo

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

EMILIA PARDO BAZAN

MORRINA

Obra ilustrada con profusión de grabados por J. Cabrinety

Un tomo lujosamente encuadrado, Ptas. 5. En rústica, Ptas. 4.

ALMANACH DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

ESTÁ JA EN PREMPSA Y SORTIRÀ Á LA MAJOR BREVETAT

Constituirá un tomo de amena y xispejant literatura catalana y un álbum artístich firmat pels primers pintors y dibuixants espanyols.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'^o import en libransas del Giro Mútuo, bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. No respondrem de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponells de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Des-gra-ci-a-da-ment.
2. TRENCA-CLOSCAS.—Castelló de Ampurias.
3. GEROGLÍFICH.—Per quas las pansas.

XARADAS.

1.

Un soldat castellá un dia
en un cert hostal entrá
y un plat do tot demaná
perque pochs quartos tenfa.

Ab molta gana menjá
mes quan acabat hagué,
perque un ral n' hi van contá.
Prima dos-terça digué.

Al sentir tal l' hostale
s' encengué com una hu-dos
y arrebatantli lo ros
com aquell qui no fa re,
per *quarta prima-dos-quarta*
ab gran furia lo tirá
y al caure li arreplegá
lo *segon de quar'a* Martí.
Com *hu* tan ajogassat.
lectors, ja poden pensar
l' estat en que va deixar
lo ros del pobre soldat.

A LA PORTA.

—Diu la mamá... —¿Qué diu nena?
—Que se 'n tindrà d' entorná.
—¿Y no sabs per quina causa?
—Perque diu que hi ha 'l papá.

Mes lo que al ff ocorrégue
va ser lo més trist del cas
puig, desafiantse de un bras
quedá manco l' hostale.

M. TRULLS ALGUÉ

II.

Per l' una-dos del Masnou
tres Total hi vaig trobar
que ja estava una dos-prima
cansada de caminar.

M. DE M. DE R.

MUDANSA.

Donya Rosa es molt total
y té una total qu' encanta;
pro la total se la menja
perque ha rebut una carta
sense firma y sense fetxa
pero sí bastant picanta
en la qual li participan
qu' en lloch de sortir de casa
valdría més que s' estés
dintre d' una tot tancada.

MAGINET PETIT.

CONVERSA.

—¿Qué tens á la cara, un grá?
—Sí: á Mataró 'm va sortí.
—Donchs si vols te 'l curará
lo noy gran de ca 'n Martí.
—¿Que sabs á quín carrer viu?
—Entre 'ls dos ho hem dit, Felíu.

SERAPI GUITARRA.

LOGOGRIFO NÚMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7.	—Poeta castellá.
3 4 1 2 7 4	—Nom de dona.
1 4 3 6 4	— id. id.
3 6 5 4	— id. id.
4 7 4	— id. id.
1 6	—Nota musical.
6	—Vocal.
2 1	—Arbre.
3 2 1 4	—Licor.
3 2 1 4	—Capital.
1 4 3 5 6	—Nom de home.
3 4 1 6 3 2	— id. id.
1 4 3 6 4 7 2	— id. id.

RATOLÍ.

TRENCA-CLOSCAS.

ANITA, 'L DE FORA VA SÉ.

Formar ab aquestas lletras lo títol de un drama castellá traduhit del francés.

NASVIDAL, PRAXEDES Y C.
ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—2.
cantitat.—3.ª, moneda antigua.—4.ª, nom d' home.—5.ª, animal americá.—6.ª, nom de dona.—7.ª vocal

QUATRE BUROTS.

GEROGLÍFICH

× A

t t t t t

LOS

1000

I

TAR TAR

SIR ABELI.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.